

مرند اۆيکو

Mərənd öykü

قار اوستونده قيرمیزی خال

یازار: رقیه کبیری

Web address:www.marand-oyku.arzublog.com

Facebook:www.facebook.com/marandoyku

Email:rezaaydin491@yahoo.com

قار اوستونده قيرمیزی خال رقیه کبیری

هر گنجه کی کیمی کیتابلارینی چانتاسینا قویمادان، صانديخانین دووارینا یاپیشدیردیغی درس لرینین برنامه سینه باخیب، کیتاب- دفتر لرینی بیر به بیر چانتاسینین ایچینه قویدو. آناسی-ایسه صانديخانین قاپیسینین باغلی تاینی آچیرکن:

« نئی گنجه کیتابلاری باسدیرسان او چانتایا! شیطان فعله سی اولوبسان؟ »

قیز ایسه صانديخانین قاپیسینین تاینی قاپاتدی:

« بلکه ایندی رادیو دئی صاباحدان مدرسه لر آچیلماق؟ »

« هله- هله آچیلماز. دئی سن آتا- آنالار اوشاقلارینین الینده قالیب!... آچیلما دا، من قویمارام گنده سن؛ باشیزا بیر اویون گلسه کیمین ونجینه دی؟ کیم نه بیلیر نجه دیشیمده، دیرناغیمدا دولان دیریرام سیزی... »

قیز آناسینین پنجه ساری آدیملایان آیقلارینا باخدی. قیسسا دیرناقلارینا، نازیک، اوزون بارماقلارینا؛ آناسینین آیقلاری، اوردک آیاغینا اوخشارلیغی اولماسایدی بئله، یئریشی لاپ اوردک کیمی ایدی. الی بئلینده ساغ- سولا والایلانیردی. قارنی اوزوندن قاباق گئدیردی. یادی اولن اوردی یادی دوشدو. بوغازینی قهر باسدی...

آناسی پنجنین کنارینداکی یاسدیقلارا سؤیکندیگده، قیز، گنجه یاسدیغین آغ ملفه لرینین اوزه رینه تیکلمیش بنؤشه لر ازیله جک دئی، نیگران باخیشلارینی اونون گؤزونه تیکدی. آناسی-ایسه نیقیلدا- نیقیلدا یا ادیالی اوستونه چکیرکن:

« یئکه قیز اولوبسان؛ اوشاقلیغیندان ال چک. بیلین کی ایپکدن دیلر! »

قیز دیل- دوداغیندا: « ایپک ده ازیلر دااااا » میزیدانیب، باشینی کیتابلارینا قاتدی.

کیشی بارماقلارینی هوولایا- هوولایا اوتاغا گیردی:

« بیر جیغیر آچدیم تووالته جان؛ سحر کورویوب تۆکرم کوچه یه »

قیز پنجه یه ساری قاچدی. حیطه باخدی. ایشیق پنجه نین بویو جا قارلارین اوزرینه اوزانمیشدی. آغ- آپاغ قاری ایشیق لاندیرمیشدی. حیطین بوجاغینداکی تووالتن اوتاغا ساری چکین جیغیرین اوزه رینه دوز کیمی قارسپه له نیردی. کیشی اللرینی بیر- بیرینه سورته له یه- سورته له یه تاقچایا دوغرو گئتدی. تاقچاداکی رادیونون پیچینی بوررراق:

« ساعات دوققوزدی. گنجه ناغیلی باشلار ایندی... »

رادیو دان تانیس موسیقی سسیندن سونرا هر گنجه کی قادینین سسی گلدی:

«داستان امشب، گدا، اثر گوهرمراد»

قیزین فیکیری چاشدی. سحر چاغی ائولرینه گلدییی «ماما گوهر»ین گؤیرمیش دوداقلاری، الیندهکی سیقاراسینین تاوانا بورولان توسو حالقلاری یادینا دوشدو. همین آن تاقچاداکى رادیودان، هر گئجه کی ناغیل دئیین قادینین گئنه سسی گلدی:

«یا به قولى، غلامحسین ساعدی»

قیز ایسه گوهر ایله غلامحسینین نه ایلگیسی اولاییلر دئییه، کالایله کئنه باخیشلارینی آناسینا تیکدی. آناسی اونو آنیمسامادان ادیالی چنه سینه چکدی. آتاسی ایسه پینجین بؤیرونده اوتوروب، سیقاراسینی آلیشدیردی. قیز قاچا- قاچا دؤرد یاشینداکی یوخودا فیس- فیس فیسلدایان باجیسینین یورقانیین آلتینا گیرنده، گئنه ده آناسینین یورقون سسی گلدی:

«به سن نه واخت یئیریمک اؤیریره نه چکسن؟ اون یاشین وار هاااا... آدام کیمی یئری دااااا...»

باجیسینین جانینین ایستی سی جانینا سئزدی. گؤز لرین یوموب حیکایه نین آردینا قولاق آسدی: «در رو که باز کرد، گفت: سلام خانوم بزرگ؛ و حاج و واج منو نگاه کرد. گفتم: سلام عزیز خانوم... از هشتی گذشتم و ...توی حیاط، بچه ها که تازه از خواب بیدار شده بودند، کنار حوض دست و صورتشون رو می شستند. همونجا بغل دیوار نشستم و بچه ام رو کنارم گذاشتم...» ناغیلداکی «خانوم بزرگ» گؤزونون اؤنونده جانلاندی. هئچ ده «ماما گوهر»ه اوخشارلیغی یوخایدی. کومودداکی اوست- اوسته دوزولموش، بوچالارین دؤرد اوجوندا ایپکدن تیکیلن بنؤشه لر یادینا دوشدو. «خانوم بزرگ»ون بوچاسینین دؤرد اوجوندا کی، باشلاری آشاغی بنفش، قیرمیزی، ساری بنؤشه لر دیون لرین آراسیندا ازیشیب، بوزوشموشدولر.

«بچه ها اومدند دورم کردند. عزیز خانوم کنار حوض نشست و گفت حالا کارت چیه؟»

اوشاقلارا قاریشیب، «خانوم بزرگ»ون یانیندا اوتورماق ایسته دیینده، آناسینین سسی گلدی:

«آی بئلیم... آی بئلیم... اؤلدوم...»

«هه؟ نه وار؟»

آناسی ادیالی کنارا آتیب، گوجویله یئریندن قالخدی:

«ائله بیل واختی-دی...»

آناسی اوتاقدایله وار- گل ائتمه یه باشلادی. کؤلگه سی آیاقلارینین آلتیندا اوزانیب، اؤنده گئیدیردی. آناسینین سسی فیکیرینی ناغیلدان چاشدیردی:

«ایندی؟... گئجه گؤزو؟... آلاها قوربان اولوم؛ باخ شانسا! آلاها یاغدییر؛ صدام یاغدییر. بودا واخت تاپدی؟ هئچ ایشیمیز آدام اوزولو دئیل کی...»

آتاسی سیقارینی ائله محکمجه کول قابینا ازدی کی، ایندیجه بارماقلاری سینار دئییه، دوشوندو.

آناسی دا بئل آغریسینا واخت تاپمیشدی. دوز ائله حیکایه نین شیرین یئرینده...

« عزیزه غرولندكان از پله ها بالا رفت؛ بچه ها هم پشت سرش. اما من همونجا كنج ديوار
نمی‌دونم چطور شد خوابم برد»

آناسی اللری بئلینده، قارنى اؤنوندە نىقىلدايا- نىقىلدايا، «ای وای ی ی ی- ... وای ی ی...»
دئیە- دئیە، اوتاقدە وار- گل ائیدردی. دیوارا یئتیشجک، اؤنوندە گئند کۆلگە دیوارا دیرماشدی.
آناسی ایلا چین- چینە دیواردا یئردی. کۆلگەنین هئچ سانجیسی یوخایدی.
«آغری حبّی کار کسمز سحره قالا؟»
آناسی زاریلدادی:

« دئیەسن اؤز الیمده...»

گلیب اوتاغین اورتاسیندا دایاندی. کۆلگە گئنه آناسینین اؤنوندە دوردو. آناسیندان شیشمانایدی.
« آخی من ایندی باشیما نه داش سالیم؟ نه- باجین قورخولاریندان قاچیلار کنده، منده کی
آلاها شوکور، یئر آلتیندان چیخمیشام. وار یوخ بیر ننه‌ام واریدی اونو دا...»
آناسی بیردن بیرە اللرینی بئلیندن چکیب قارنیندان توتدو:
« یا خانیم فاطیمه!... آی... آی... آی... اؤلورم... اؤلورم...»

آناسی «وار- یوخ بیر ننه‌ام» دئییدینده ندنسه دوشوندو کی، دیواردیینده بوچچاسی بؤیرونده
یوخویا دالمیش «خانوم بزرگ» آناسینین ننه‌سی‌دیر. آناسی بیرده «اؤلورم» باغیردیغیندا، همن آن
رادیوداکی قادینین سسی دئییشیلدی، رادیو اوولدادی. اورهی گئنه قیریلدی. اویوموش کیچیک
باجیسینى قوجاقلادی:

« شنونگان عزیز! شنونگان عزیز! صدای کە می‌شنوید، علامت آژیر قرمز، یا خطر است. هر
چه زودتر به پناهگاهها بروید. شنونگان عزیز!...»

آناسی یئریندن داشلاندى. ایشیغی سؤندوروب، پنجره‌یه ساری قاچدی. پردەنین آلتیندان آسیلان
قارا ادیالیله پنجره‌نی قاپاتدی. هر یئر ظلمته دؤندو. آناسی زاریلدايان بیر هئیت‌ایدی
قارانیقدا، اوتاغین اورتالیغیندا دورموشدو. آناسی کبریت چکدی. شام کیمی ایشیق اوتاغی
ایشیقلاندیردی. ال آتیب گردسوز چیراغی رادیونون یانیندان گۆتورنەجن، کبریت سؤندو. بیرداها
ظلمت اولدو. آناسی زاریلدايaraq:

« هامی عزیزلیکلە دوغاندا، منده گۆی‌دن یاغان بومب‌لارین آلتیندا دوغاجایام. نمەدن یاریمیشام
کی بودا...» گردسوز چیراغ تاوانا گیرده ایشیق سالدی. آناسینین کۆلگەسى آریقلادی. اوتاغین
اورتالیغیندان تاوانا قدر اوزاندی. رادیودا هئچ آژیر سسی گلەمەیش کیمی، ناغیل دئین قادینین
سسی گلیردی:

« از خواب پریدم و دیدم سید اومده و با عزیزه بلند- بلند حرف می‌زنه»

آناسینین سسی ناغیلین سسینه قاریشدی:

« گئین گندک مریضخانایا، ائوده ها زاریلدا، نه اولاجاق کی؟ »
« گئتمه یه جهیم مریضخانایا، ائوده بالالاریمین یانیندا اؤلسم اوندان یاخجی-دی... »
« سفیه له مه! من ... »

آناسی، آتاسینین سؤزونو یاری کسیدی:
« دئییرلر ضد هوا لری دولدورولار مریضخانالارین داملارینا؛ هر یئردن قاباق ائله مریضخانالاری ووراجاق »

« آخه چیکارش کنم؟ در مسجده؛ نه کندنی-یه، نه سوزوندنی... »
« خانوم بزرگ-ی حیط-ده بوراخدی. مریضخانالارین داملارینا ساری اوچماغی گلدی. آناسی-ایسه کیریت چکیب، سیقارینی آلیشیدیردی. آناسی-دیوارا سئوکه نیب، زاریلدادی. وار گوجویله دیواری ایتله دی. آناسینین کؤلگه سی قیسسالامیشدی؛ آناسی ایله بویداش اولموشدو. آناسی دوستونو تاوانا اوفله دی: »

« او طیفیل معصوم ائوده تلف اولار. عناد ائله مه. گئین گندک... بلکه ده بو دفة اوغلانندی؟ »
توستو حالقا- حالقا تاوانا ساری اوچوردو. تاوانا یئتیشمه دن حالقلار کیچیلیب، گؤزدن ایتیردی. آناسی زاریا- زاریا دیوارا گوج وئردی. همن آن ائکلینین آلتیندان آشاغی سوزن سو قالی-نی ایسلاتدی. خال- خال قان لکه لری دووارا داشلانیدی. قیز، گوردویونه اینانا بیلیمیردی...
آناسی یئریندن قالخدیقا کؤلگه سی-نین باشی دیوارین یاریسینا قدر اوزانیدی:
« مریضخانایا گئتمه سن تلف اولار هاااا »

« دانیشمیشام. "ماما گوهر" دئییب، واختی یئتیشنده منی چاغیرین »
" آرواد! کؤنر اولما! من کیشی، طایفاسی هئچ زاددان باشیم چیخمیر. کیم " ماما گوهر" ه کمک ائله یه جک؟ »

آتا- آناسینین سسی کسيلمیشدی. ناغیل دئین قادینین سسی گلیردی:
« تو یه راهی نشونم بده. عزیز خانوم گفت: من نمی دونم چیکارش کنی. با بوق و کرنا به همه ی عالم و آدم... »

ناغیل دئین قادینین سسی کسیلدی. رادیو گئنه اوولدادی:
« شنوندگان عزیز! صدای که می-شنوید، آژیر سفید یا علامت رفع خطر است. شنوندگان عزیز!... »

آناسی قالخیب ایشیغی یانیدیردی. آناسی ایسه آلتینی ایسلاتدیغی یئرده دایانمیشدی زارییردی:
« نه دوروبسان باخيسان؟... آی یی یی.. آلاا اؤلدوم... گئت بؤیوک سوفرانی گتی آچ ائوه... سو قاینات، اؤلدوم... اولورم اولورم... دورما... قیزی یوللا "ماما گوهرین دالیسیجا"... »
قیز، باجیسینین یانیندا یورغانین آلتینا سویروشدو. یورغانی باشینا چکدی...

دھلیزدن چىخىدىقدا آناسىنىن "آآآآآخ" سسى باشىنىن كاساسىندا چاتلادى، >حيط قاپىسىنا سارى قاچدى. آياقلارى قارا قويلانىب، اوشودو. قايىدىب باشماقلارنى كئىدى. كوچەنىن الكتىرىك آغاچلارنىن ايشىغى سۇنوك اولسادا، كوچەنىن اورتالىغىنا قالاندىغى قار ، قارانلىغىن طولمتىنى سىندىرمىشىدى. قو دئىردىن قولاق سىسلىنىردى. كوچەدە وار- گل ائدن يوخويدو. "ماما گوھر"ىن ائوى بىر كوچە يوخارىدا، درىندىن دىيىندەيدى. آناسىنىن " آخ" سسى حىط قاپىسىناجان چاتىردى. داملاردان كورەنمىش قاردان دولايى، كوچەنىن اورتالىغىندا ديوار چكىلمىشىدى. ديوارىن او تايى گۇرونموردو. اورەيى سئرحە اورەيى كىمى تىپىنىردى. "ماما گوھر"ىن ائوينە دوغرو يوللاندى. آناسىنىن سسى باشىنىن كاساسىندا جىنگىلدەيىردى. قار دووارىن اوتايىندا بىرىنىن يئىرىدىنى دويدو. آددىملارنىنى يئىھىنلەندى. ايرەلى گئىدىكجە، دووارىن او تايىنداكى اونولا برابر گلىردى. داپاندى. قار اوستونىدە خرچ- خرچ ائلەين آياق سسى كسىلدى. قار دووارىن اوزەرىندە قىرمىزى رنگلى خاللار گۇردو. آغ ائكلىين اوزەرىندە كى قىرمىزى خاللار كىمى ايدى. گۇزلىرىنى اووشدوردو. قىرمىزى خاللار ايتىلىپ گئىدى. آناسىنىن سسى آرخاسىجا گلىردى.

" ماما گوھر"ىن ائوينە سارى قاچدى. دووارىن او تايىنداكى دا اونولا برابر قاچدى. قىرمىزى خاللار گئە قار دووارىن اوزەرىندە گوجردى. وار گوجويلە يوخارى كوچەيە سارى قاچدى. قاچدىقجا قىرمىزى خاللارنى سايىسى آرتىردى. دووارىن اوتايىنداكى آز قالىردى اونو قاباقلاسىن، يولونو كىسىن. دووارىن سونوندا، كوچەنىن باشىنا يئىتىشىدىكە آياغى زويوشوب، آرخين ايچىنە جومىدو. قىرمىزى خاللار آرخين ايچىندە ايتىدى. شالوارىنىن دىزىنەجان ايسلاندى. جانى بوز كسىدى. آناسى-ايلا برابر " آآآآخ" دئىدى. قالخدى. قالاقلى قارىن او تايىندا گلەنىن آياقلارنىن سسى كسىلمىشىدى. آرخادا قالمىشىدى. يوخارى كوچەيە سارى قاچدى. يوخارى كوچەنىن اورتالىغىندا قالاقلى قار يوخايدى. يئر شوشە كىمى زويوشكن بوز ايدى. بىردە بىخىلدى. قالخدى. يانچاقلارى اينجىيردى. سوبوقدان زوقلداپان اللرى آجىشىردى. اينجىمەسىنە باخماپاراق "ماما گوھر"ىن ائوينە سارى قاچدى. قاپيا يئىتىشەلى بوز كىسمىش بارماغىنى قاپىنىن زىلىنە باسدى.

«جوه...جوه...جوه.. جوه...جوه...جوه...جوه...»

نفس آلدىقجا كۇكسو آجىشىردى. قاپىنى آچان يوخ ايدى. وار گوجويلە دىمر قاپىنى يوموروقلادى. اووجلارى داشا دۇنموشدو.

« كىم دى؟ باش گتىرىيسن؟»

"ماما گوھر" قاپىنى آچاراق سۇيەدى:

« آنام اۇلور... اۇلور، تئز گل! تئز گل!» دئىب. آغلادى. ياش گىلەلىرى ياناقلارىندان آخدى. شالوارىنىن تايلارى ايسلاندى. بۇدلارى قىزىشىدى...

“ماما گوهر” الينده بوقچا پيللەلردن ائنيب اونا سارى گلدى. كۆلگەسى اۋزوندن قاباق پيللەلردن ائندى. ايرەلى گلدېكجە، ”ماما گوهر“ بوخ، “خانوم بزرگ” ايدى، اونا ياخينلاشيردى. بوقچاسينين اوجلارينى دويونلەمەميشدى. ايپك بنۇوشەلرين آلتيندان قيفيللى سانجاقلا، بوقچانين اوجلارينى بىر- بىرينە سانجاقلاميشدى. ايپك بنۇوشەلر بوزوشمەميشدى...